

**Олександр Лук'яненко,
адвокат, партнер VB PARTNERS**

**Судова практика накладення та скасування
арешту майна в кримінальних провадженнях**

1

Зміст презентації.

1. Зміни в порядку накладення арешту в рамках кримінального провадження.
2. Особи, майно яких має бути арештовано.
3. Арешт майна третіх осіб. Судова практика.
4. Арешт майна в рамках міжнародного співробітництва.
5. Скасування арештів.

2

Зміни у визначенні поняття «арешт майна».

1. Арешт майна - це тимчасове позбавлення права на відчуження, розпорядження та/або користування майном.
2. До 11 грудня 2015 р. – арешт майна це тимчасове позбавлення можливості відчужувати майно.

Використання судами лише терміну «арешт» може трактуватися як всі три форми заборони, в тому числі користування.

! Заборона користуватися житловим приміщенням.

3

Особи, майно яких може бути арештовано.

Раніше:

(1) підозрюваний; (2) обвинувачений; (3) особа, яка несе цивільну відповідальність за інших осіб; (4) юридична особа.

На даний час додатково:

(5) засуджений; (6) **треті особи.**

! Можливо накладати арешт на майно **будь-якої особи.**

4

Майно, на яке можливо накладити арешт.

- 1. Може бути доказом злочину.**
- 2. Підлягає спеціальній конфіскації.**
- 3. Підлягає конфіскації як виду покарання.**
- 4. За рахунок якого буде відшкодовано шкоду чи стягнуто неправомірну вигоду.**

! Арештувати майно третіх осіб можливо лише коли воно підпадає під спеціальну конфіскацію або може бути речовим доказом.

5

Умови арешту майна третіх осіб «в рамках» спеціальної конфіскації.

1. Кваліфікується практично будь-який злочин (окрім деяких злочинів невеликої тяжкості).
2. Майно придбане не за ринкову вартість або отримане безкоштовно.
3. Власник знає або мав знати, що майно має відношення до злочину.
4. Придбане недобросовісним набувачем.

6

Практичні аспекти арешту майна третіх осіб.

1. Судові рішення, як правило, необґрунтовані наявністю умов спеціальної конфіскації та збереженням речових доказів.
2. Навіть у випадку наявності обґрунтування, майно арештовується як речові докази, що виключає необхідність доведення недобросовісності набувця такого майна.
3. Критерії недобросовісності набувача за судовою практикою формальні: сам факт набуття майна після вчинення злочину або повідомлення про підозру.

7

Арешт майна у рамках міжнародної правової допомоги:

1. Накласти арешту у рамках міжнародної правової допомоги, на нашу думку, можливо лише якщо це прямо передбачено міжнародним договором.
2. Наприклад, Мінська конвенція 1994 р. не передбачає можливість накладення арешту.

! Чи може суд накласти арешт на майно у рамках міжнародного доручення, якщо це не передбачено договором?

8

Скасування арешту.

	Скасування арешту через суд 1 інстанції	Апеляційне оскарження арешту
Строк для звернення	Не обмежено.	П'ять днів з дати оголошення рішення про накладення арешту.
Кількість звернень	Не обмежено.	Один.
Предмет доказування	<ol style="list-style-type: none">1. Необґрунтованість арешту;2. Відпала потреба у подальшому застосуванні арешту.	<ol style="list-style-type: none">1. Неповнота розгляду;2. Невідповідність висновків суду фактичним обставинам;3. Істотне порушення норм права.

9

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!